

Bildande av Djurmoklacks naturreservat i Gagnefs kommun

Beslut

Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Området är ca 236 ha stort och består mest av höglägestallskog, bergsbrant och naturskogsartad barrskog. Reservatets slutliga gränser utmärks i fält.

Tidigare beslut som upphävs: Gagnefs kommun miljö- och byggnadsnämnd §§ 26 och 34 1998-02-11 bildande av naturreservatet Djurmo Klack – Oxberget och naturreservatet Sturvål

Miljö- och byggnadsnämnden fastställer samtidigt skötselplanen, enligt bilaga 3, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken. Naturvårdsförvaltare ska vara Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Djurmoklack
Kommun	Gagnef
Län	Dalarnas län
Natura 2000-beteckning	SE0620176 Sturvål SE0620227 Djurmo klack- Oxberget
Församling/socken	Gagnef
Naturgeografisk region	28b Sydligt boreala kuperade områden
Fastigheter	Djurmo 19:6 Skogen 2:9 Västanbäcken 29:2 Västanbäcken 29:3
Areal	Total areal: 236 ha Landareal: 236 ha Skogsmark enl vägkartan: 201 ha Bergsbranter 35 ha

Syfte med naturreservatet

Biologisk mångfald

Syftet är att bevara områdets naturtyper och växt- och djurliv i naturlig utveckling och skydda det från skogsbruk, hydrologiska ingrepp, vägbyggen och exploateringar av negativ betydelse.

Friluftsliv

Tillvarata och underlätta möjligheterna till besök och naturupplevelser i reservatet.

Syftet ska nås genom

- att området lämnas till fri utveckling, där avverkning av enstaka träd för att gynna friluftsliv, naturvård eller kulturvård ska kunna ingå som en naturlig del i skötseln. Om det blir aktuellt ska även naturvårdsbränning kunna utföras.
- information om reservatet

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

Det är skogen och bergsbranterna som skapar naturvärdena. Det gäller i synnerhet skogens skiftande karaktär från högläges hållmarkstallskog till granskog på bördig mark. Antalet gamla träd är stort, på klacken har ålder på över 270 år uppmätts. Norr om klacken i reservatet Sturvål är andelen död ved mycket stort.

Den här variationen är en stor tillgång också för friluftslivet vare sig man utforskar reservatet på fria strövtåg eller vandrar stigen upp till Klacken och beundrar utsikten. Man kan också följa någon av de väl uppmärkta strövstigarna genom reservatet och kanske ta en rast med vida vyer vid sloboden på klacken.

De biologiska värdena ska väga tyngst om det någon gång uppkommer en konflikt mellan dem och friluftslivet.

Miljömål

Beslutet om att skydda Djurmoklack som naturreservat bidrar till att uppfylla Levande skogars miljö kvalitetsmål liksom miljömålet "Ett rikt växt- och djurliv".

Motiv för bildande av naturreservat

Skyddsform

Skogsbruk, vägbyggen och hydrologiska ingrepp är exempel på verksamheter som har sådan inverkan på naturvärdena att de inte kan utföras i reservatet.

Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Storleken på det sammanhängande reservatet bidrar även till en mer naturlig dynamik i området. Detta skyddsbehov kan bäst tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Miljö- och byggnadsnämnden bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark och växt- och djurliv samt att ge en känsla av säkerhet vid besök i reservatet. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner miljö- och byggförvaltningen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken

Planeringsbakgrund

I samband med omarronderingen i Gagnefs socken 1996 bildades naturreservaten Djurmo-Klack – Oxberget och Sturvål. Reservaten ingick i en större reservatsbildning i socknen där kommunen, naturvårdsverket och EU:s LIFE fond gick in och hjälpte Stiftelsen Gagnefs Naturvårdsfond att bilda 13 naturreservat. Strax efter bildandet framkom det önskemål om att bilda ett stort reservat i området. Stiftelsen Gagnefs Naturvårdsfond köpte 2002 markskiftet Skogen 2:9 med stöd av naturvårdsverket. För att kunna knyta ihop dessa markskiften har länsstyrelsen fört förhandlingar med markägarna, dessa har slutförts under 2009 då naturvårdsverket köpte skiftet Djurmo 19:6 och en del av Mjälgen 5:12, som överförts till Djurmo 19:6. Samtidigt köpte Stiftelsen Gagnefs Naturvårdsfond till skiftet Ytterbacka 16:10 som tillfördes fastigheten Västanbäcken 29:3.

Reservatsbeslutet och skötselplanen har vuxit fram gradvis via nya fältbesök och underhandsdiskussioner med olika berörda parter. Vid framtagande av beslutet och föreskrifter har de ingående markintressenterna länsstyrelsen i Dalarna och Stiftelsen Gagnefs Naturvårdsfond synpunkter haft stor vikt.

Reservatsföreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar miljö- och byggnadsnämnden i Gagnefs kommun att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i skötselplanen. Detsamma gäller för

uppföljning av kvalitetsmål. Vidare ska föreskrifterna inte utgöra hinder för normalt underhåll av ledningar och ledningsgator.

A Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle
3. gödsla, sprida aska eller använda bekämpningsmedel
4. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag
 - transportera ut älg, björn, större hjortvilt eller vildsvin med fordon som ger skador på mark eller vegetation.
 - framföra skoter på markerade skoterleder då marken är snötäckt
 - i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende.
5. plantera in växter eller djur utan tillstånd
6. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning
7. bedriva jakt inom på kartan markerade området runt klacken och leder.
8. Tillträdesförbud råder vid branten på Djurmo klack årligen under perioden 15 april-31 juli enligt bifogad karta.
9. bedriva jakt på fågel.
10. bedriva jakt med fälla eller dylikt.
11. Utan tillstånd utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser.
12. upplåta korttidsjakt inom naturreservatet.
13. uppföra jakttorn och jaktpass med undantag av enklare jaktpass av naturmaterial men sikt- och skjutgator får inte röjas.

B Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder och andra anläggningar för friluftslivets behov
2. skötsel av naturreservatet som kan inkludera borttagning av vissa träd och sk naturvårdsbränning
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte

C Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar
2. framföra motordrivna fordon, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag
 - transportera ut älg, björn, större hjortvilt eller vildsvin med fordon som ger skador på mark eller vegetation.
 - framföra skoter på markerade skoterleder då marken är snötäckt
 - i sjukvårds-, polis- eller räddningsärenden.
3. beträda branten på Djurmo klack under perioden 15 mars till 31 juli enligt bifogad karta.

Utan tillstånd från Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd:

4. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t ex insekter)
5. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större eller återkommande organiserade arrangemang.

Motiv till föreskrifter, undantag mm

A. I punkterna A1; A4; A5; A6; C1; C2; och C3 förbjuds sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur.

I punkt A2 förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Denna

föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektskador på skog i anslutning till reservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler

Punkt A 7 reglerar var jaktförbud råder inom reservatet. Klacken är en omtyckt utsiktspunkt där jaktförbud bör råda. Vandrare längs med det utmärkta vandringslederna ska kunna vandra obehindrat trots jaktsäsong. Vid organiserad jakt som älgjakt eller drevjakt skall detta informeras om vid de två informationstavlorna vid Djurmo klack och på vägen mellan Sifferbo och Gröntuv

Punkt A 8 se Punkt C 3

Punkt A 9 bedriva jakt på fågel. De reservat som bildades 1998-02-11 har fått bidrag med stöd av EU:s LIFE-fond. I ansökan angavs som naturvärde förekomst av bla. fåglarna tjäder och orre. Stiftelsen Gagnefs Naturvårdsfond som var ansvarig för LIFE ansökan har uttryckt att jakt på fågel inte ska få förekomma i reservatet. Vid en intresseavvägning mellan särintressena jakt, friluftsliv och Stiftelsen Gagnefs Naturvårdsfond:s önskemål har ett beslutet om förbud mot jakt på fågel övervägt. Detta medför att bestämmelserna om jakt på fågel blir lika i alla kommunala reservat.

Övrig jakt bedrivs enligt jakttabell.

Punkt A10 reglerar fällfångst. Utgångspunkten bör vara att endast tillåta jakt med fällor om det finns skäl att reglera specifika arter. Bland annat risken för att den ovanliga lavskrika kan fastna i fälla för mård är ett starkt motiv för ett förbud. Utestående fällor minskar också upplevelsen av ett "örört" område och kan upplevas negativt av friluftslivet.

Punkt A11 förbjuder utfodring och åtling, vilket motiveras med att detta medför att djur koncentreras till området kring utfodringsplatsen. Lokalt skadas vegetationen vid foderplatsen genom tramp, foderspill, en viss gödsling av marken, samt ett ökat betestryck på unga lövträd i området. Detta är inte önskvärt inom naturreservatet. Det är dock tillåtet att lämna kvar den urtaga räntan efter skjutet vilt liksom att mata fågel. Det är också tillåtet att sätta ut saltsten.

Punkt A12 förbjuder upplåtelse av korttidsjakt. Jaktutövarna inom naturreservatet ska ha en ingående kunskap om områdets naturvärden och skyddsbehov samt vilka hänsyn som behöver tas vad gäller bl.a. jaktens omfattning och utövning. Jaktgäster accepteras endast om de medföljer nyttjanderättsinnehavare – d v s de ska bedriva jakt tillsammans.

Punkt A13 rör anläggningar för jaktens utövande. Sådana minskar påtagligt upplevelsen av ett "örört" område. I naturreservatet är det önskvärt att låta vegetationen utvecklas fritt till naturliga slutna skogsbestånd och siktröjningar motverkar detta mål. Nya jaktpass ska därför placeras och

utformas på ett sätt så att de ej kräver nya siktgator. Undantag medges för enklare jaktpass som till material och utförande är anpassat till platsen och "smälter" in i naturen. Materialet ska utgöras av dit transporterade smala trästammar. Taköverbyggnad får under jakten bestå av en presenning men denna får ej permanent vara kvar i skogen. Jaktorn får inte uppföras, dock får gamla torn stå kvar om de underhålls.

B Punkterna B1 – B3 medger att vissa åtgärder får vidtas i reservatet om tillsynsmyndigheten bedömer att nyttan med dessa åtgärder är avsevärd. Information om reservatet samt anläggningar för friluftslivet bedöms idag ofta som högst angeläget för att tillmötesgå det rörliga friluftslivet. Forskning och uppföljning ingår som en naturlig del i reservat av denna karaktär.

C Punkterna under C inskränker allmänhetens nyttjande av området. Skogens träd är grunden för reservatets värde och får inte skadas. Matsvamp och bär får givetvis plockas i reservatet.

Fordonstrafik utanför skogsbilvägen eller skoterleden skulle utgöra en allvarlig störning och medföra slitageskador.

Punkt C3. Pilgrimsfalk, som är en rödlistad art, har häckat i bergsbranten på Djurmo klack i ett flertal år. Under häckningstiden är falken känslig för störning och därför är bergsbranten avstängd för allmänheten. Om häckning något år skulle ske på annan plats kan beslut om tillfälligt beträdnadsförbud fattas av Gagnefs kommun med stöd av 7 kap 12 § miljöbalken.

Under häckningen har bergsbranten varit avstängd för allmänheten genom beslut från länsstyrelsen. Föreskriften underlättar ett genomförande av avspärning.

Punkt C4. Förekomsten av ett flertal värdefulla, ofta rödlistade, organismer motiverar skydd mot sådan plockning och insamling som kan inverka menligt på berörda populationer. Det är dock angeläget att undersökningar och insamlingar som förbättrar kunskapen om reservatets organismvärld kan ske. Normalt bör sådana undersökningar kunna medges under förutsättning att de har ett allmänt intresse, att undersökningsmetoden inte orsakar bestående skada och att resultaten tillgängliggörs.

Punkt C5. Fler besökare i reservatet är normalt positivt. Olika organiserade arrangemang kan dock, om de bedrivs i olämplig omfattning, på olämpligt sätt, på olämplig plats eller under olämplig tid, störa andra besökare och negativt påverka naturmiljön. För att kunna inrikta den organiserade verksamheten till en hållbar och miljöanpassad sådan, krävs därför tillstånd av Gagnefs kommun. Gagnefs kommun kan då ställa villkor och anvisa passande plats etc.

Det är tillåtet att tälta i reservatet och att elda under förutsättning att man tar hänsyn och inte stör häcknings- och spelplatser och inte skadar växande eller döda träd. Vill man inte ta med sig egen ved går det bra att plocka torra

kvistar från marken eller bryta torrgrenar från växande träd utan att de skadas. Däremot får man inte elda med delar av torrakor och stubbar eller liggande döda träd, s k lågor.

Upplysningar

Dispens från föreskrifter mm

Om det finns särskilda skäl får Gagnefs kommuns miljö- och byggförvaltningen eller länsstyrelsen med stöd av 7 kap 7 § MB medge tillstånd eller dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet. Föreskrifterna utgör inget hinder för de åtgärder som behövs för skötsel och förvaltning av reservatet samt för underhåll och skötsel av kraftlinjen och röjning av ledningsgatan.

Kungörelse

Beslutet kungörs på det sätt som gäller för författningar i allmänhet. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Föreskrifterna för allmänheten under avdelning C med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft omedelbart, även om beslutet överklagas.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 4.

Beslutande

Beslutet har fattats av Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd.

Bilagor:

Bilaga 1 Översiktskarta

Bilaga 2 Beslutskarta

Bilaga 3 Besvärshänvisning (markägare och sakägare)

Sändlista med delgivningskvitto

Djurås vvo, Jan Persson, Stursvebacken 1, 785 60 Djurås

Länsstyrelsen Dalarna 791 84 Falun

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Sändlista övriga

Jägareförbundet Mitt, Krontallsv 10, 791 55 Falun

Friluftsrådet i Gagnef, Ångsholmsvägen 1, 780 41 Gagnef

Gagnefs Naturskyddsförening, Byvägen 60, 785 91 Gagnef

SGU, Box 670, 751 28 Uppsala

Bergsstaten, Slagvattnet 13, 791 71 Falun

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm

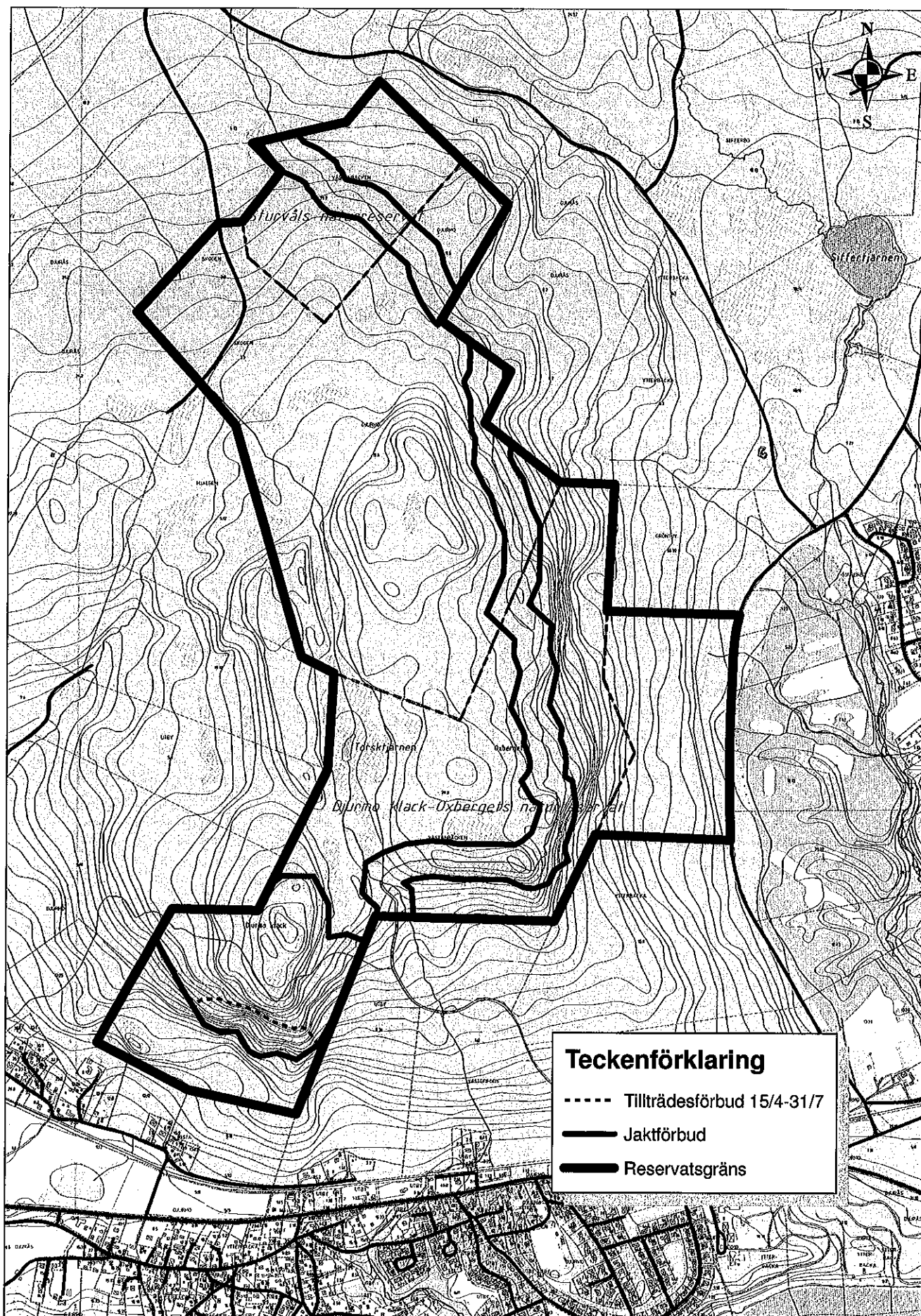
Skogsstyrelsen, Furudalsvägen 12, 795 32 Rättvik

Sändlista när beslutet vunnit laga kraft

Lantmäteriet, Box 1962, 791 19 Falun

Planfunktionen på Länsstyrelsen.

0 195 390 780 Meter 1:10 000

BILAGA 3 - BESVÄRSHÄNVISNING

Hur man överklagar miljö- och byggnadsnämndens beslut

Om Ni inte är nöjd med miljö- och byggnadsnämndens beslut kan Ni överklaga skriftligt hos Länsstyrelsen i Dalarnas län.

OBS! Överklagandet skall dock lämnas/skickas till:

**Gagnefs kommun
Miljö- och byggnadsnämnden
785 80 Gagnef**

Av överklagandet skall framgå vilket beslut som överklagas genom att Ni t.ex. anger ärendets diarienummer eller paragraf i protokollet.

Ange även varför Ni anser att beslutet är oriktigt och vilken ändring Ni vill ha. Bifoga handlingar eller annat som Ni anser stöder Er uppfattning.

Underteckna skrivelsen och uppge namn, adress och telefonnummer.

Miljö- och byggnadsnämnden måste ha fått Er skrivelse med överklagandet **inom 3 veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Kommer skrivelsen in för sent skall den avvisas (om inte särskilda skäl som beskrivs i 24 § förvaltningslagen finns).